

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.korpo.pol.pl/cbos> E-mail: cbos@pol.pl

BS/7/6/94

RADZENIE SOBIE Z OBCIĄŻENIAMI FINANSOWYMI PO OSTATNICH PODWYŻKACH CEN TOWARÓW I USŁUG

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ '94

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Od kilku lat podwyżki cen są regularne. Każda kolejna odczuwana jest jako bardzo dotkliwa¹. Poprzednie (styczeń '93), duże podwyżki cen nośników energii oceniane były podobnie, jednak ich skutki nie spowodowały zmian samooceny ekonomicznej badanych.

Koniec roku przyniósł kolejny wzrost cen niektórych towarów i usług. Reakcje na ostatnie podwyżki cen były przedmiotem badania przeprowadzonego na przełomie pierwszej i drugiej dekady grudnia².

Najbardziej dotkliwe dla społeczeństwa są - w opinii badanych - podwyżki cen prądu, gazu, centralnego ogrzewania oraz mięsa i jego przetworów. Mniej dotkliwe - zdaniem respondentów - są podwyżki cen benzyny i olejów napędowych. Dotkną one bezpośrednio tylko część osób. Pozostali odczuwają je - pośrednio - dopiero za jakiś czas. Zapewne przesądził tu brak powszechnej świadomości, że podwyżka cen paliw podroży koszty transportu, a w ślad za tym wiele artykułów. Najmniej niepokoją podwyżki cen alkoholu i papierosów, co tłumaczyć można tym, że nie wszyscy piją i palą, a częściowo także pewną wstydlivością konsumpcji tych towarów (tab. 1).

---

¹ Porównaj komunikat CBOS "Poziom życia polskiego społeczeństwa - oceny, aspiracje, oczekiwania", Warszawa, grudzień '93.

² Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (42) zrealizowano w dniach 9-14 grudnia '93 na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski (N=1239).

Tabela 1

w procentach

Podwyżki cen:	Dla rodzin w Polsce			
	są bardzo dotkliwe	są mało dotkliwe	wcale nie są dotkliwe	trudno powiedzieć
Prądu, gazu, c.o.	91	7	0	2
Benzyny, olejów napędowych	64	26	5	5
Mięsa i jego przetworów	91	7	1	1
Alkoholu i papierosów	15	44	34	7

Na dużą dotkliwość podwyżek cen prądu, gazu i centralnego ogrzewania, częściej niż pozostali badani, wskazywali bezrobotni oraz prywatni przedsiębiorcy³. Ci ostatni zapewne brali pod uwagę przede wszystkim wpływ podwyżek cen nośników energii na koszty ich działalności gospodarczej.

Rolnicy indywidualni najrzadziej ze wszystkich respondentów podkreślali, że podwyżki cen mięsa i jego przetworów są bardzo dotkliwe dla rodzin w Polsce, co jest oczywiste, jako że są producentami tych towarów. Natomiast wydaje się, że są najbardziej świadomi dotkliwości podwyżek cen benzyny i olejów napędowych. Najprawdopodobniej mają tu na myśli ich wpływ na opłacalność własnej produkcji.

Ponad połowa respondentów jest przekonanych, że ostatnie podwyżki cen będą dużym obciążeniem finansowym dla ich gospodarstw domowych (tab. 2). Wskazania te należy traktować nie tylko jako deklarację rzeczywistych skutków podwyżek dla gospodarstw domowych, ale też jako wyraz protestu przeciwko podwyżkom.

³ Szczegółowe zróżnicowanie socjodemograficzne w tabelach aneksowych.

Tabela 2

w procentach

W jakim stopniu ostatnie podwyżki cen odbijają się na sytuacji Pana(i) gospodarstwa domowego?	Wskazania respondentów	
	luty '93	grudzień '93
Nie odczuję w ogóle bądź w niewielkim stopniu	5	6
Dam sobie radę	25	31
Będą dla mnie dużym obciążeniem finansowym	70	63

Ocena stopnia, w jakim podwyżki cen odbijają się na sytuacji finansowej gospodarstw domowych jest silnie związana z deklarowaną wysokością miesięcznego dochodu przypadającego na jedną osobę w rodzinie badanych. Im mniejszy dochód, tym groźniejsze są przewidywania dotyczące skutków ostatnich podwyżek. Jeszcze bardziej wyrazisty jest związek z oceną kondycji materialnej gospodarstw respondentów.

Największe obawy przed skutkami podwyżek mają bezrobotni, renciści i emeryci, pracownicy fizyczno-umysłowi i robotnicy niewykwalifikowani. W obliczu kolejnego wzrostu kosztów utrzymania największymi optymistami są: kadra kierownicza i inteligencja oraz osoby prowadzące samodzielną działalność gospodarczą. Są to ludzie o relatywnie wysokich dochodach, którzy - w razie ewentualnego spadku ich realnej wartości - mają większe niż pozostali respondenci możliwości ich uzupełnienia.

Posiadanie przez ankietowanych dodatkowych źródeł utrzymania (dorabianie) nie usuwa lęku przed skutkami podwyżek. Jest to zapewne sposób radzenia sobie z dotychczasowymi problemami finansowymi, niewystarczający - w opinii badanych - w nowej sytuacji. Wynika z tego, że dorabianie jest przede wszystkim ratowaniem się przed spadkiem poziomu życia, a nie sposobem na poprawienie swojej sytuacji materialnej. Odsetek osób deklarujących posiadanie stałego lub dorywczego dodatkowego zatrudnienia nie ulega znaczącej zmianie od grudnia '92 i kształtuje się na poziomie 15%. Niewykluczone jest jednak, że ostatnie podwyżki zmuszą kolejne osoby do podjęcia dodatkowej pracy.

W porównaniu z lutym '93⁴ większa grupa badanych oceniła, że poradzi sobie z ostatnimi podwyżkami (wzrost z 25% do 31%), natomiast zmalała (z 70% do 63%) liczba osób deklarujących, że podwyżki będą dla nich dużym obciążeniem finansowym. Największy wzrost liczby umiarkowanych optymistów nastąpił wśród robotników i prywatnych przedsiębiorców. Liczba pesymistów wzrosła jedynie w gronie pracowników fizyczno-umysłowych i pracowników umysłowych niższego szczebla (tab. 3).

Tabela 3

w procentach

Grupa społeczno-zawodowa	W jakim stopniu ostatnie podwyżki cen odbijają się na sytuacji Pana(i) gospodarstwa domowego?					
	Nie odczuję w ogóle bądź w niewielkim stopniu		Dam sobie radę		Będą dla mnie dużym obciążeniem finansowym	
	II '93	XII '93	II '93	XII '93	II '93	XII '93
Kadra kierownicza, inteligencja	15	12	42	59	43	30
Pracownicy umysłowi niższego szczebla	7	11	40	29	53	59
Pracownicy fizyczno-umysłowi	9	9	36	23	52	67
Robotnicy wykwalifikowani	4	10	21	36	74	54
Robotnicy niewykwalifikowani	2	3	7	34	91	61
Rolnicy	1	10	29	32	69	57
Prywatni przedsiębiorcy	7	12	40	55	53	34
Renciści i emeryci	3	3	19	27	76	69
Uczniowie i studenci	5	14	46	40	43	38
Bezrobotni	2	0	15	21	83	77
Gospodynie domowe	2	2	17	25	78	69

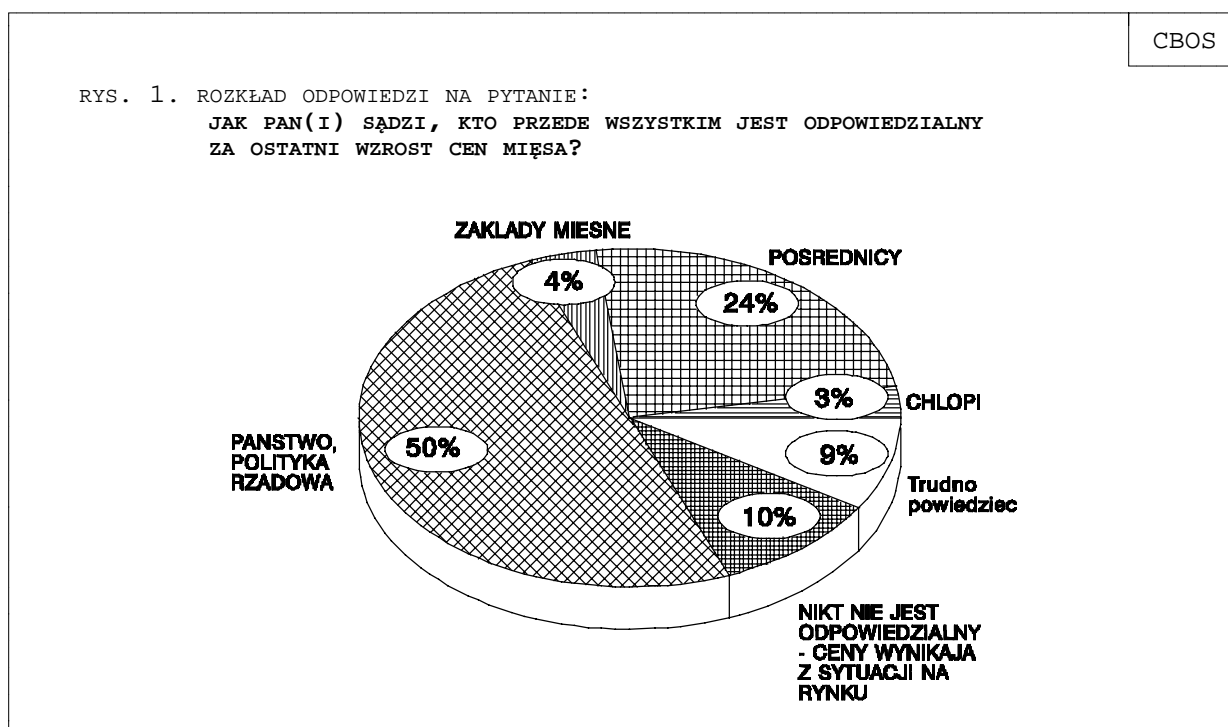
W tabeli pominięto odpowiedzi "trudno powiedzieć".

⁴ Porównaj komunikat CBOS "Reakcje na podwyżki cen nośników energii. Sposoby radzenia sobie w sytuacji kłopotów finansowych", Warszawa, kwiecień '93.

Kto jest odpowiedzialny za wzrost cen mięsa?

Konsekwencją podwyżek cen skupu żywca są podwyżki detalicznych cen mięsa i jego przetworów. W związku z tym mogła wystąpić sprzeczność interesów miasta i wsi. Wyniki badań przeprowadzonych przed świętami, gdy zaopatrzenie stołów nabiera większej niż zwykle rangi, pokazują jednak, że nic takiego nie nastąpiło. Bardzo niewielu respondentów - bez względu na miejsce zamieszkania - obwinia chłopów. Za przedświąteczny wzrost cen mięsa w opinii połowy badanych odpowiedzialne jest przede wszystkim państwo (polityka rządowa). Prawie jedna czwarta ankietowanych przypisuje winę pośrednikom.

Obwiniać państwo za ostatni wzrost cen mięsa najbardziej skłonne są osoby z wyższym wykształceniem oraz mieszkańcy małych i średnich miast. Pośredników, częściej niż inni badani, winią rolnicy oraz pracownicy fizyczno-umysłowi.

Reakcje na ostatnie podwyżki cen nabierają większej wymowy w kontekście dotychczasowego radzenia sobie respondentów z obciążeniami finansowymi.

Co dziesiąty ankietowany przyznał, że w 1993 roku miał stałe kłopoty z uiszczaniem opłat za dom/mieszkanie. Nieco więcej badanych często miało trudności z regulowaniem opłat za elektryczność i gaz. Szczęśliwi posiadacze telefonów (stanowią oni 31% badanych) w większości nie mieli kłopotów z opłatami.

Tabela 4

w procentach

Czy w ciągu ostatniego roku miał(a) Pan(i) jakieś trudności w uiszczaniu opłat za:	Nigdy		Czasem		Często	
	'92	'93	'92	'93	'92	'93
(A) mieszkanie/dom	60	59	18	17	10	10
(B) elektryczność/gaz	64	64	23	21	11	12
(C) telefon	22	25	3	4	2	2

W porównaniu z rokiem 1992⁵ liczba osób mających trudności z płaceniem stałych należności nie uległa zmianie (tab. 4). Ciągłe problemy z zapłatą czynszu i rachunków za nośniki energii, częściej niż inni badani, mieli bezrobotni. Wśród respondentów aktywnych zawodowo najgorzej radzą sobie pracownicy fizyczno-umysłowi, a najlepiej kadra kierownicza, inteligencja i prywatni przedsiębiorcy.

Wśród osób, które oceniają warunki materialne swoich gospodarstw domowych jako dobre, 90% nie miało żadnych trudności z uiszczaniem stałych opłat za mieszkanie (dom), elektryczność i gaz oraz telefon, pozostali miewali sporadyczne trudności.

Im niższy dochód na osobę w rodzinie, tym więcej badanych ma kłopoty z opłatami za energię elektryczną. Zależność ta nie jest tak wyrazista, jeżeli chodzi o opłaty za mieszkanie, ponieważ respondenci będący właścicielami domów ponoszą tylko niewielkie obciążenia związane z podatkiem od nieruchomości.

---

⁵ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (31) zrealizowano w dniach 15-17 stycznia '93 na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski (N=1208).

Dotychczasowa zdolność radzenia sobie z płaceniem należności za mieszkanie oraz elektryczność i gaz nie wpływa na ocenę dotkliwości podwyżek⁶; niezależnie od tego, jak radzili sobie respondenci z wyżej wymienionymi opłatami, podwyżki te oceniane są jako dotkliwe. Jest to zapewne reakcja na kolejny wzrost opłat, które stanowią znaczący wydatek w budżetach domowych.

Fakt, czy respondent miał już trudności z uiszczaniem należności za mieszkanie oraz elektryczność i gaz, ma natomiast związek z ogólną oceną wpływu ostatnich podwyżek na sytuację własnego gospodarstwa domowego (tab. 5 i 6)⁷. Wywołują one u przeważającej większości osób, które już w ubiegłym roku miały problemy z terminowym wywiązywaniem się z płatności, lęk o bezpieczeństwo ekonomiczne ich rodzin. W grupie tej tylko sporadycznie wyrażany jest ostrożny optymizm zawarty w zdaniu "dam sobie radę".

Tabela 5

w procentach

W jakim stopniu ostatnie podwyżki cen odbijają się na sytuacji Pana(i) gospodarstwa domowego?	Trudności w uiszczaniu opłat za mieszkanie/dom		
	Nigdy	Czasem	Często
Nie odczuję w ogóle bądź w niewielkim stopniu	8	2	-
Dam sobie radę	37	24	8
Będą dla mnie dużym obciążeniem finansowym	55	74	92

Tabela 6

w procentach

W jakim stopniu ostatnie podwyżki cen odbijają się na sytuacji Pana(i) gospodarstwa domowego?	Trudności w uiszczaniu opłat za elektryczność/gaz		
	Nigdy	Czasem	Często
Nie odczuję w ogóle bądź w niewielkim stopniu	8	2	1
Dam sobie radę	40	18	9
Będą dla mnie dużym obciążeniem finansowym	52	80	90

⁶ Hipoteza o braku zależności statystycznej na poziomie istotności 0.05 nie została odrzucona.

⁷ Wszystkie zależności przedstawione w komunikacie są istotne statystycznie, co oznacza, że w każdym przypadku hipoteza o braku zależności statystycznej została odrzucona na poziomie istotności równym 0.05.

Postrzeżenie stopnia dotkliwości podwyżek dla polskich rodzin jest uzależnione od oceny wpływu tych podwyżek na własne gospodarstwo domowe. Im gorsza ocena ekonomicznych perspektyw własnego gospodarstwa domowego, tym większa skłonność do wskazywania, że podwyżki prądu, gazu, centralnego ogrzewania, benzyny, olejów napędowych, mięsa i jego przetworów, a nawet alkoholu i papierosów są bardzo dotkliwe dla rodzin w Polsce.

★

★

★

Ponad połowa badanych w grudniu Polaków była przekonana, że ostatnie podwyżki cen będą dużym obciążeniem finansowym dla ich gospodarstw domowych. Jednakże w stosunku do lutego '93 zwiększyła się grupa badanych, którzy deklarują, że poradzą sobie z ostatnimi podwyżkami, a zmalała - oceniających, że podwyżki będą dla nich dużym obciążeniem finansowym. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba osób przyznających się do kłopotów z regulowaniem rachunków za mieszkanie oraz prąd i gaz nie uległa zmianie.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Podwyżki cen prądu, gazu, c.o. dla rodzin w Polsce: 1 - są bardzo dotkliwe; 2 - są mało dotkliwe; 3 - wcale nie są dotkliwe; 7 - trudno powiedzieć (%)

	1	2	3	7	Liczba osób
Ogółem	92	7	0	0	1220
Płeć					
Mężczyźni	91	8	0	1	599
Kobiety	93	6	1	0	620
Wiek					
do 24 lat	90	7	0	3	135
25-34	92	8	0	0	207
35-44	93	6	1	0	273
45-54	89	11	0	0	197
55-64	93	6	1	0	208
65 lat i więcej	94	6	0	1	199
Miejsce zamieszkania					
Wieś	91	9	0	0	487
Miasto do 20 tys.	90	9	1	0	120
od 21 do 100 tys.	96	4	0	0	236
101-500 tys.	93	6	0	0	211
501 tys.i więcej mieszk.	89	6	2	3	165
Region					
Północny	91	9	0	0	155
Zachodni	96	4	0	0	120
Środkowozachodni	97	3	0	0	182
Środkowy	90	7	1	2	218
Wschodni	94	6	0	0	131
Południowo-wschodni	94	5	1	0	191
Południowo-zachodni	86	14	0	0	223
Wykształcenie					
Podstawowe	92	7	0	0	486
Zasadnicze zawodowe	91	7	0	1	311
Średnie	92	7	1	0	347
Wyższe	93	7	1	0	76
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	88	11	1	0	61
Prac.umysł.niż.szczebla	91	8	1	0	78
Pracownicy fiz.- umysł.	92	8	0	0	53
Robotnicy wykwalifikowani	93	7	0	0	136
Robotnicy niewykwalifik.	94	6	0	0	59
Rolnicy	83	15	2	0	117
Prywatni przedsiębiorcy	97	3	0	0	48
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	93	6	0	0	438
Uczniowie i studenci	88	2	0	10	42
Bezrobotni	96	4	0	0	124
Gospodynie domowe i inni	91	9	0	0	63
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	90	9	0	0	93
500 tys. - 999 tys.	92	8	0	0	241
1000 tys. - 1499 tys.	94	5	0	1	331
1500 tys. - 1999 tys.	94	6	0	0	216
2000 tys. i powyżej	90	9	1	0	306
Ocena własnych war. mater.					
Złe	94	6	0	0	505
Średnie	90	8	1	1	561
Dobre	91	8	0	0	150
Zainteresowanie polityką					
Duże	91	9	0	0	121
Średnie	91	7	1	1	510
Małe lub żadne	93	7	0	0	589
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	95	3	2	0	87
Raz w tygodniu	91	8	0	1	700
Kilka razy w roku	93	7	0	0	325
W ogóle nie uczestniczy	96	4	0	0	107
Poglądy polityczne					
Lewica	97	3	0	0	286
Centrum	90	8	1	1	374
Prawica	89	11	0	0	191
Trudno powiedzieć	92	8	0	0	364

Tabela 2. Podwyżki cen benzyny, olejów napędowych dla rodzin w Polsce: 1 - są bardzo dotkliwe; 2 - są mało dotkliwe; 3 - wcale nie są dotkliwe; 7 - trudno powiedzieć (%)

	1	2	3	7	Liczba osób
Ogółem	64	26	4	5	1237
Płeć					
Mężczyźni	63	27	5	5	604
Kobiety	65	26	4	5	632
Wiek					
do 24 lat	64	23	2	11	134
25-34	65	30	2	3	209
35-44	63	28	6	3	276
45-54	65	30	2	3	202
55-64	66	24	5	6	212
65 lat i więcej	62	21	8	9	202
Miejsce zamieszkania					
Wieś	77	19	2	2	493
Miasto do 20 tys.	57	32	7	3	125
od 21 do 100 tys.	60	25	7	8	239
101-500 tys.	53	36	3	8	215
501 tys. i więcej mieszk.	53	31	8	8	165
Region					
Północny	57	28	7	8	155
Zachodni	60	23	11	6	122
Środkowozachodni	67	26	3	4	182
Środkowy	61	28	4	6	219
Wschodni	71	19	2	8	132
Południowo-wschodni	69	25	3	3	194
Południowo-zachodni	63	30	4	4	232
Wykształcenie					
Podstawowe	69	21	5	5	493
Zasadnicze zawodowe	63	27	3	6	318
Średnie	63	26	5	5	351
Wyższe	41	53	3	3	76
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	49	45	2	3	62
Prac. umysł. niż. szczebla	62	34	1	3	79
Pracownicy fiz.- umysł.	72	25	2	2	58
Robotnicy wykwalifikowani	59	32	4	5	137
Robotnicy niewykwalifik.	59	31	9	2	59
Rolnicy	86	11	3	0	118
Prywatni przedsiębiorcy	66	34	0	0	48
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	64	23	6	7	445
Uczniowie i studenci	68	14	2	15	42
Bezrobotni	54	34	4	8	124
Gospodynie domowe i inni	65	23	7	5	63
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys. zł	72	21	5	2	92
500 tys. - 999 tys.	71	19	5	5	244
1000 tys. - 1499 tys.	66	24	4	6	340
1500 tys. - 1999 tys.	54	33	6	7	220
2000 tys. i powyżej	59	33	4	5	309
Ocena własnych war. mater.					
Złe	63	26	5	7	511
Średnie	66	24	5	5	571
Dobre	59	36	2	3	151
Zainteresowanie polityką					
Duże	61	32	3	4	122
Średnie	66	26	3	5	514
Małe lub żadne	63	25	6	6	600
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	66	24	3	7	90
Raz w tygodniu	66	24	4	5	710
Kilka razy w roku	63	28	5	5	330
W ogóle nie uczestniczy	51	35	8	6	108
Poglądy polityczne					
Lewica	63	32	2	3	290
Centrum	64	27	5	4	376
Prawica	64	25	4	6	195
Trudno powiedzieć	66	21	6	8	372

Tabela 3. Podwyżki cen mięsa i jego przetworów dla rodzin w Polsce: 1 - są bardzo dotkliwe; 2 - są mało dotkliwe; 3 - wcale nie są dotkliwe; 7 - trudno powiedzieć (%)

	1	2	3	7	Liczba osób
Ogółem	91	7	1	1	1238
Płeć					
Mężczyźni	90	8	1	1	605
Kobiety	92	6	1	1	632
Wiek					
do 24 lat	87	7	3	3	134
25-34	91	7	0	1	209
35-44	91	7	2	0	277
45-54	92	7	0	1	202
55-64	91	7	2	0	212
65 lat i więcej	93	6	1	0	202
Miejsce zamieszkania					
Wieś	87	9	3	1	493
Miasto do 20 tys.	94	6	0	0	125
od 21 do 100 tys.	98	2	0	0	239
101-500 tys.	93	6	0	1	215
501 tys.i więcej mieszk.	89	8	0	3	165
Region					
Północny	96	4	0	0	155
Zachodni	98	1	0	1	122
Środkowozachodni	95	5	0	0	182
Środkowy	92	4	1	2	219
Wschodni	91	6	2	1	132
Południowo-wschodni	81	14	5	0	195
Południowo-zachodni	87	10	1	1	232
Wykształcenie					
Podstawowe	90	6	3	0	494
Zasadnicze zawodowe	91	7	1	2	318
Średnie	93	7	0	0	351
Wyższe	88	9	0	3	76
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	94	4	0	2	62
Prac.umysł.niż.szczebla	92	6	0	3	79
Pracownicy fiz.- umysł.	87	13	0	0	58
Robotnicy wykwalifikowani	95	5	0	0	137
Robotnicy niewykwalifik.	98	2	0	0	59
Rolnicy	79	15	5	0	119
Prywatni przedsiębiorcy	85	15	0	0	48
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	93	5	2	0	445
Uczniowie i studenci	78	7	4	10	42
Bezrobotni	95	5	0	0	124
Gospodynie domowe i inni	84	11	2	3	63
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	89	7	4	0	93
500 tys. - 999 tys.	90	7	2	1	244
1000 tys. - 1499 tys.	90	7	1	2	340
1500 tys. - 1999 tys.	97	3	0	0	220
2000 tys. i powyżej	90	9	0	1	309
Ocena własnych war. mater.					
Złe	92	6	1	0	511
Średnie	91	6	2	1	572
Dobre	86	12	1	1	151
Zainteresowanie polityką					
Duże	88	9	1	2	122
Średnie	92	7	0	1	515
Małe lub żadne	91	6	2	1	600
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	88	6	4	2	90
Raz w tygodniu	89	8	1	1	710
Kilka razy w roku	94	4	1	0	330
W ogóle nie uczestniczy	95	4	1	0	108
Poglądy polityczne					
Lewica	93	6	0	1	291
Centrum	92	6	1	1	376
Prawica	89	9	1	0	195
Trudno powiedzieć	89	7	3	1	372

Tabela 4. W jakim stopniu ostatnie podwyżki cen odbijają się na sytuacji Pana(i) gospodarstwa domowego? 1 - w ogóle nie odczuję skutków tych podwyżek; 2 - odczuję skutki tych podwyżek w niewielkim stopniu; 3 - odczuję skutki tych podwyżek, ale dam sobie radę; 4 - odczuję skutki tych podwyżek, będą one dla mnie dużym obciążeniem finansowym; 7 - trudno powiedzieć

	(%)					Liczba osób
	1	2	3	4	7	
Ogółem	1	5	31	62	1	1236
Płeć						
Mężczyźni	1	6	35	56	1	603
Kobiety	0	5	27	67	1	632
Wiek						
do 24 lat	4	6	28	59	3	133
25-34	0	7	37	53	3	209
35-44	0	7	36	56	1	277
45-54	0	5	28	67	1	202
55-64	1	5	26	69	0	212
65 lat i więcej	0	3	28	67	2	202
Miejsce zamieszkania						
Wieś	0	6	29	63	2	493
Miasto do 20 tys.	0	4	33	63	0	125
od 21 do 100 tys.	1	5	28	65	1	239
101-500 tys.	0	7	32	60	1	214
501 tys.i więcej mieszk.	3	3	38	55	0	165
Region						
Północny	0	3	25	73	0	155
Zachodni	0	5	22	73	1	122
Środkowo-zachodni	0	7	33	59	1	182
Środkowy	2	2	34	60	2	219
Wschodni	1	5	23	70	2	132
Południowo-wschodni	1	5	34	58	1	195
Południowo-zachodni	0	10	37	50	2	231
Wykształcenie						
Podstawowe	0	4	22	71	2	494
Zasadnicze zawodowe	2	5	30	62	1	316
Średnie	0	6	38	55	1	351
Wyższe	1	10	55	33	0	76
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	0	12	59	30	0	62
Prac.umysł.niż.szczebła	0	11	29	59	0	79
Pracownicy fiz.- umysł.	1	8	23	67	1	58
Robotnicy wykwalifikowani	1	9	36	54	0	135
Robotnicy niewykwalifik.	0	3	34	61	2	59
Rolnicy	1	9	32	57	2	119
Prywatni przedsiębiorcy	2	10	55	34	0	48
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	0	3	27	69	1	445
Uczniowie i studenci	10	4	40	38	7	42
Bezrobotni	0	0	21	77	1	124
Gospodynie domowe i inni	0	2	25	69	3	63
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 500 tys.zł	0	0	14	82	4	93
500 tys. - 999 tys.	1	4	21	73	2	244
1000 tys. - 1499 tys.	1	5	24	69	1	340
1500 tys. - 1999 tys.	0	4	36	58	1	218
2000 tys. i powyżej	1	10	47	42	0	309
Ocena własnych war. mater.						
Złe	0	2	15	81	1	511
Średnie	1	5	38	54	1	572
Dobre	1	15	59	23	2	149
Zainteresowanie polityką						
Duże	1	7	49	42	1	122
Średnie	1	6	32	60	1	515
Małe lub żadne	0	5	26	67	1	599
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	2	8	22	67	1	88
Raz w tygodniu	1	5	29	63	1	710
Kilka razy w roku	0	5	34	60	1	330
W ogóle nie uczestniczy	0	8	39	53	1	108
Poglądy polityczne						
Lewica	0	6	32	60	1	291
Centrum	1	6	34	58	0	374
Prawica	0	5	38	56	1	195
Trudno powiedzieć	1	4	24	69	3	372

Tabela 5. Za ostatni wzrost cen mięsa odpowiedzialni są: 1 - chłopci; 2 - pośrednicy; 3 - zakłady mięsne; 4 - państwo, polityka rządowa; 5 - nikt nie jest za to odpowiedzialny - ceny wynikają z sytuacji na rynku; 7 - trudno powiedzieć

(%)

	1	2	3	4	5	7	Liczba osób
Ogółem	3	24	4	50	10	9	1237
Płeć							
Mężczyźni	3	27	4	49	10	7	603
Kobiety	4	22	4	51	9	11	633
Wiek							
do 24 lat	3	16	5	48	17	11	134
25-34	4	19	3	53	11	10	209
35-44	3	27	3	50	13	4	277
45-54	2	32	2	49	8	7	202
55-64	4	25	5	52	5	10	212
65 lat i więcej	5	22	5	47	5	15	202
Miejsce zamieszkania							
Wieś	2	28	6	45	9	10	493
Miasto do 20 tys.	5	15	4	56	7	12	125
od 21 do 100 tys.	2	23	2	54	11	8	239
101-500 tys.	6	24	2	53	11	5	215
501 tys.i więcej mieszk.	5	23	1	50	9	12	165
Region							
Północny	2	20	3	53	11	10	155
Zachodni	4	14	2	64	9	7	122
Środkowozachodni	3	22	5	56	8	7	182
Środkowy	1	26	3	49	15	14	219
Wschodni	3	24	3	45	10	8	131
Południowo-wschodni	3	31	5	42	10	9	196
Południowo-zachodni	6	27	2	46	12	7	232
Wykształcenie							
Podstawowe	3	24	4	48	9	12	492
Zasadnicze zawodowe	2	28	5	47	9	9	319
Średnie	5	23	3	54	9	6	351
Wyższe	2	14	1	58	17	8	76
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	2	23	1	57	13	4	62
Prac.umysł.niż.szczebla	6	15	2	51	19	8	79
Pracownicy fiz.- umysł.	2	34	0	57	2	5	58
Robotnicy wykwalifikowani	2	28	3	44	12	12	137
Robotnicy niewykwalifik.	1	26	6	52	8	8	60
Rolnicy	1	34	10	45	3	7	119
Prywatni przedsiębiorcy	10	23	0	51	9	7	48
Bierni zawodowo							
Renciści i emeryci	4	23	4	50	8	11	445
Uczniowie i studenci	5	13	0	60	10	12	40
Bezrobotni	1	19	4	51	18	7	124
Gospodynie domowe i inni	3	24	6	52	9	6	63
Dochody na jedną osobę							
Poniżej 500 tys.zł	1	29	9	42	10	9	93
500 tys. - 999 tys.	2	26	3	51	10	8	244
1000 tys. - 1499 tys.	4	25	4	46	11	10	340
1500 tys. - 1999 tys.	4	22	3	54	10	7	220
2000 tys. i powyżej	4	22	2	53	9	10	309
Ocena własnych war. mater.							
Złe	3	24	4	49	9	12	512
Średnie	3	24	4	52	9	7	572
Dobre	4	24	3	48	14	7	151
Zainteresowanie polityką							
Duże	5	30	2	49	7	7	122
Średnie	3	25	3	52	11	6	515
Małe lub żadne	3	22	4	49	9	12	600
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	2	28	4	48	10	9	90
Raz w tygodniu	4	23	5	50	9	10	710
Kilka razy w roku	2	27	3	48	13	7	330
W ogóle nie uczestniczy	5	20	2	61	6	7	108
Poglądy polityczne							
Lewica	3	25	4	54	11	4	291
Centrum	3	27	4	48	11	7	375
Prawica	5	25	5	52	7	6	198
Trudno powiedzieć	3	20	4	48	8	17	372

Tabela 6. Czy w ciągu ostatniego roku miał(a) Pan(i) jakieś trudności w uiszczaniu opłat za mieszkanie/dom?

(%)

	nigdy	czasem	często	Liczba osób
Ogółem	69	20	11	1059
Płeć				
Mężczyźni	74	18	9	511
Kobiety	64	23	14	548
Wiek				
do 24 lat	69	25	6	94
25-34	70	19	11	176
35-44	67	21	12	249
45-54	62	20	18	187
55-64	69	22	9	188
65 lat i więcej	76	16	8	165
Miejsce zamieszkania				
Wieś	76	18	6	356
Miasto do 20 tys.	68	15	17	117
od 21 do 100 tys.	65	23	11	217
101-500 tys.	60	23	17	213
501 tys. i więcej mieszk.	68	22	11	156
Region				
Północny	66	22	12	148
Zachodni	63	21	15	118
Środkowo-zachodni	73	18	10	124
Środkowy	72	18	10	182
Wschodni	69	17	14	110
Południowo-wschodni	65	25	9	150
Południowo-zachodni	70	19	10	227
Wykształcenie				
Podstawowe	69	20	11	396
Zasadnicze zawodowe	65	22	14	270
Średnie	70	19	11	321
Wyższe	76	20	4	72
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	73	23	4	59
Prac. umysł. niż. szczebla	72	18	11	75
Pracownicy fiz. - umysł.	64	20	16	54
Robotnicy wykwalifikowani	66	24	10	125
Robotnicy niewykwalifik.	68	19	13	51
Rolnicy	87	10	4	77
Prywatni przedsiębiorcy	78	19	3	44
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	67	21	12	390
Uczniowie i studenci	87	3	11	27
Bezrobotni	56	24	20	101
Gospodynie domowe i inni	61	25	14	54
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys. zł	74	12	14	70
500 tys. - 999 tys.	57	25	17	191
1000 tys. - 1499 tys.	63	20	17	282
1500 tys. - 1999 tys.	75	20	5	197
2000 tys. i powyżej	77	17	5	296
Ocena własnych warun. mater.				
Złe	54	25	21	443
Średnie	76	20	4	476
Dobre	90	9	2	138
Zainteresowanie polityką				
Duże	72	21	7	107
Średnie	72	18	10	439
Małe lub żadne	65	22	13	513
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	77	15	7	77
Raz w tygodniu	68	21	10	603
Kilka razy w roku	67	18	15	278
W ogóle nie uczestniczy	67	23	10	101
Poglądy polityczne				
Lewica	68	18	14	251
Centrum	71	21	9	330
Prawica	81	15	4	168
Trudno powiedzieć	61	25	14	307

Tabela 7. Czy w ciągu ostatniego roku miał(a) Pan(i) jakieś trudności w uiszczaniu opłat za elektryczność/gaz?

	(%)			
	nigdy	czasem	często	Liczba osób
Ogółem	66	22	12	1198
Płeć				
Mężczyźni	72	20	8	582
Kobiety	61	23	16	616
Wiek				
do 24 lat	57	33	10	108
25-34	63	26	11	204
35-44	69	19	12	276
45-54	61	19	20	202
55-64	69	21	11	208
65 lat i więcej	72	19	9	199
Miejsce zamieszkania				
Wieś	66	25	9	472
Miasto do 20 tys.	70	18	12	125
od 21 do 100 tys.	64	23	14	230
101-500 tys.	68	17	15	215
501 tys. i więcej mieszk.	65	21	15	157
Region				
Północny	69	17	13	149
Zachodni	63	23	14	122
Środkowozachodni	69	21	10	172
Środkowy	70	20	9	206
Wschodni	59	24	17	129
Południowo-wschodni	58	30	13	192
Południowo-zachodni	70	19	11	228
Wykształcenie				
Podstawowe	66	22	12	477
Zasadnicze zawodowe	60	26	14	304
Średnie	70	18	12	341
Wyższe	74	19	7	76
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	78	17	6	61
Prac. umysł. niż. szczebla	73	17	10	78
Pracownicy fiz. - umysł.	64	20	15	58
Robotnicy wykwalifikowani	70	19	11	136
Robotnicy niewykwalifik.	67	26	7	60
Rolnicy	63	28	9	119
Prywatni przedsiębiorcy	78	20	2	46
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	67	20	13	440
Uczniowie i studenci	57	27	16	26
Bezrobotni	53	26	20	115
Gospodynie domowe i inni	53	34	13	58
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys. zł	41	33	25	87
500 tys. - 999 tys.	52	32	16	234
1000 tys. - 1499 tys.	64	20	15	327
1500 tys. - 1999 tys.	76	18	6	217
2000 tys. i powyżej	79	14	7	304
Ocena własnych warun. mater.				
Złe	52	26	22	497
Średnie	72	22	6	552
Dobre	90	9	1	147
Zainteresowanie polityką				
Duże	78	15	7	119
Średnie	71	18	11	497
Małe lub żadne	59	26	14	583
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	67	26	8	88
Raz w tygodniu	66	23	11	690
Kilka razy w roku	65	19	15	317
W ogóle nie uczestniczy	70	18	12	103
Poglądy polityczne				
Lewica	66	22	12	284
Centrum	71	18	11	364
Prawica	83	15	3	184
Trudno powiedzieć	53	29	18	363